

סיכום פעילות הוועדה המייעצת למנהל רשות המים למתן צווי הרשאה שנת 2018

פברואר 2019

רקע

סעיף 20 י"א לחוק המים התשי"ט 1959 (להלן: "החוק") קובע כי הזרמת מים לנחלים, לרבות מי קולחין, מי רכז ושפכים, אסורה, אלא אם כן מנהל רשות המים שוכנע, לאחר קבלת המלצה מהוועדה המייעצת לעניין צווי הרשאה להזרמה לנחלים, כי נסיבות העניין אינן משאירות ברירה אלא לאפשר הזרמתם לתקופה קצובה בתנאים שייקבעו על ידו בצו הרשאה, מכוח החוק.

מטרת מתן צו הרשאה היא מניעת או מזעור זיהום מקורות מים, וזאת על ידי קביעת תנאים להזרמה וכן הוראות המחייבות פיקוח ובקרה על קיום התנאים. בנוסף, בצו הרשאה ניתן לקבוע לוחות זמנים לשדרוג איכות ההזרמה לאיכות הנדרשת להזרמה לנחל או לחלופין לקבוע לוחות זמנים להפסקת ההזרמה לנחל.

מאחר שהנושא מחייב שיתוף פעולה הדוק בין רשות המים, המשרד להגנת הסביבה ומשרד הבריאות, החליט מנהל רשות המים למנות ועדה מייעצת, שתפקידה לבחון את הבקשות לצווי הרשאה תוך מתן זכות שימוע למבקש הצו, ולהמליץ לו, כבעל הסמכות הסטטוטורית, באשר למתן צו הרשאה או סירוב לבקשה.

הוועדה המייעצת למנהל רשות המים

תפקיד הוועדה הינו לדון בכל בקשה לגופה ולבדוק האם מתן צו הרשאה להזרמה לנחל מוצדק בהתאם לבדיקה על פי הקריטריונים הבאים הנמנים בחוק המים, סעיף 20 י"א:

1. האם ההזרמה תביא לטיוב המים בנחל, לשיפור איכותם וכדומה
2. האם נסיבות העניין אינן מאפשרות ברירה אלא לאפשר סילוק המים שבנדון למקור מים מסוים לתקופה קצובה שתפורש

במקרה שהוועדה שוכנעה כי מתן צו ההרשאה מוצדק בהתאם לקריטריונים לעיל, ומתקבלת ההחלטה כי יש לאשר את הבקשה לתקופה קצובה, ממליצה הוועדה למנהל רשות המים על התנאים, הסייגים והמגבלות אשר יש לכלול בגוף צו ההרשאה. בין תנאים אלו ניתן למנות: איכויות הזרמה נדרשות, ספיקות מותרות להזרמה, מועדי הזרמה מותרים, אופן הזרמה (בצינור/הגלשה ממאגר), נקודת ציון מדויקת להזרמה, הנחל שאליו תותר ההזרמה, תכנית ניטור של איכות ההזרמה, נוהלי דיווח, הגשת תכניות לשדרוג האיכות, נוהל טיפול בתקלות, חובת יידוע ואזהרת הציבור בדבר ההזרמות לנחל, מניעת התפתחות מטרדי יתושים ועוד.

הוועדה מתכנסת בהתאם לצורך, לשם דיון בבקשה לצו הרשאה בנוהל רגיל כמשמעותו בחוק המים, לרבות בקשה לחידוש, שינוי צו ההרשאה, ערעור על תנאי צו ההרשאה או ביטול הצו.

יושב ראש הוועדה הוא מנהל אגף קולחים, סיוע וטיוב בארות ברשות המים. חברי הוועדה כוללים את נציגי **משרד הבריאות, המשרד להגנת הסביבה, רשות הטבע והגנים ורשות המים**. לדיוני הוועדה מוזמנים גם נציגי רשויות נחל וניקוז, תאגידי מים וביוב, איגודי ערים, יחידות סביבתיות וכן נציג הציבור.

המשרד להגנת הסביבה מרכז את עבודת הוועדה המייעצת ומגבש את תוכן צו ההרשאה המכיל את כל התנאים שנדרשו על ידי חברי הוועדה.

תפקיד נוסף של המשרד להגנת הסביבה הוא לבצע מעקב ובקרה אחרי ביצוע כל דרישות צו ההרשאה, ובמידת הצורך לפתוח בהליכי אכיפה כנגד המזרימים שלא על פי תנאי הצו.

הוועדה דנה בפורום מצומצם יותר ובנוהל מזורז (באמצעות התייעצות טלפונית או דוא"ל) בבקשות לצווי הרשאה בשעת חירום (תיקון תקלות ועבודות תחזוקה בצנרת ותחנות שאיבה).

נהלי העבודה של הוועדה המייעצת אושרו ונחתמו על ידי מנהל רשות המים בחודש אוקטובר 2018.

סיכום הבקשות לשנת 2018

1. 82 בקשות הוגשו בנוהל רגיל:

1.1 ניתנו 74 צווי הרשאה.

1.2 **סה"כ הוזרמו לסביבה 93.2 מלמ"ק** (שפכים, קולחים, מי התפלה, מי תהום, מי השפלה, מי ים, מים שפירים, נגר עילי מזוהם, מי מאגרים). הכמות לא כוללת את ההזרמה שמתבצעת תחת הצו השנתי של חברת מקורות. בשנת 2017 הוגשו 62 בקשות לקבלת צווי הרשאה והוזרמו 90.7 מלמ"ק.

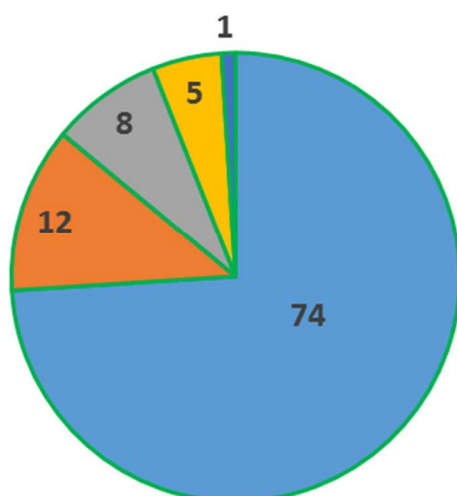
1.3 הוועדה טיפלה ב- 12 בקשות להארכת צו.

1.4 סורבו 8 בקשות לקבלת צווי הרשאה.

1.5 ל- 5 בקשות הוצאה דרישה להשלמות בטרם מתן מענה.

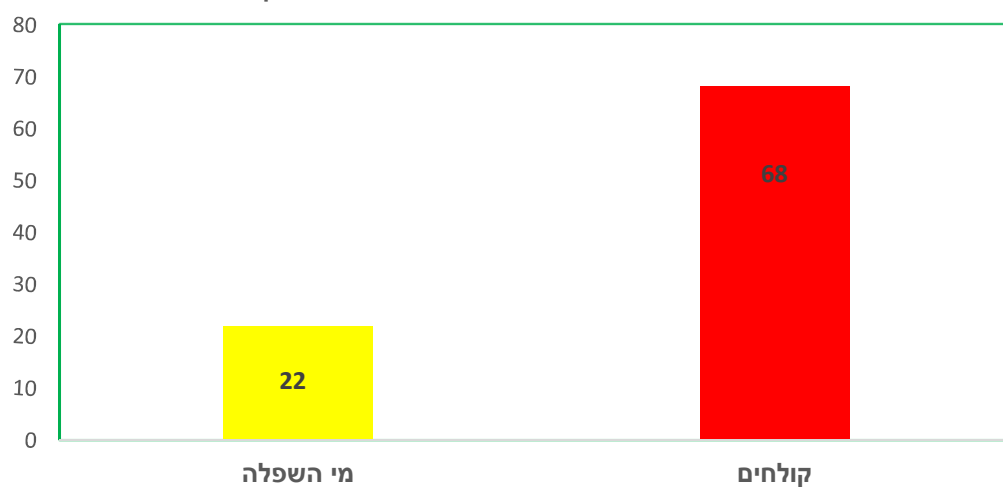
1.6 בקשה אחת אושרה ללא מתן צו הרשאה.

סטטוס טיפול בבקשות

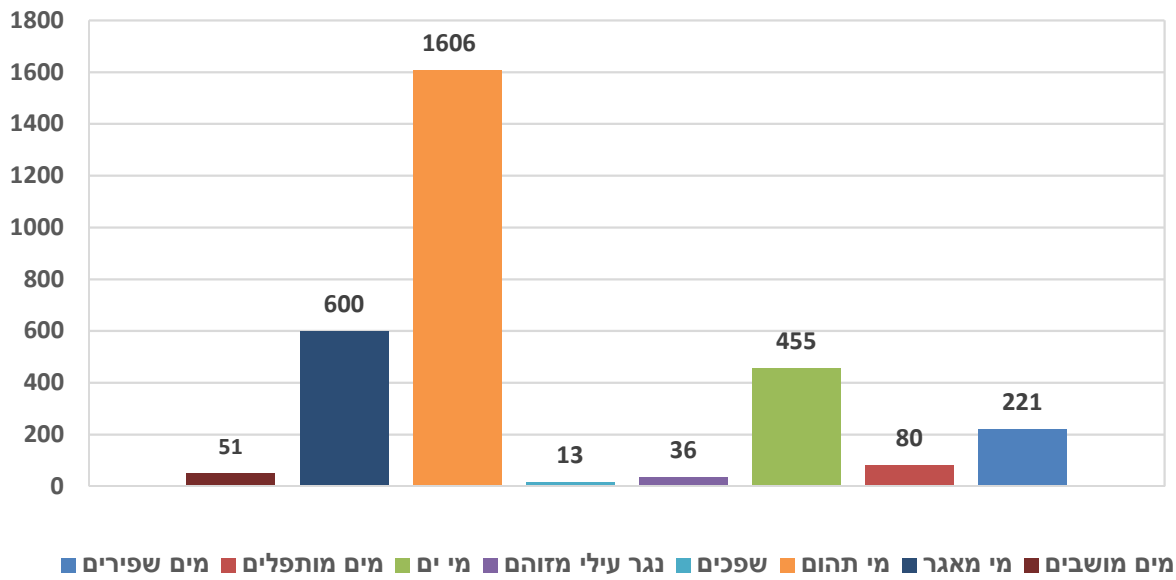

■ אפשר ללא צו ■ דרישה להשלמות ■ סירוב לצו ■ הארכת צו ■ ניתן צו

כמויות הזרמה לסביבה במלמ"ק

הזרמות לסביבה לפי מקור - אלמ"ק

2. 18 בקשות הוגשו בנוהל חירום/מזורז :

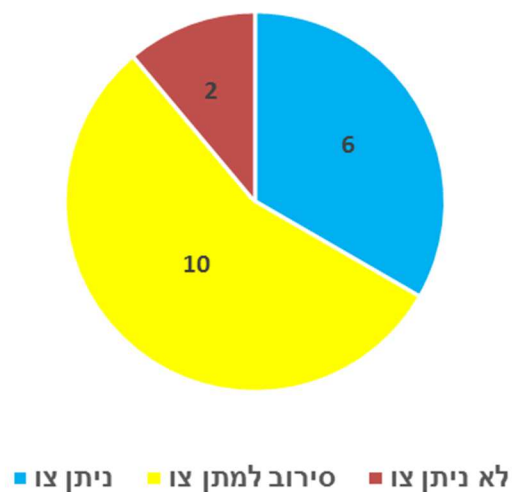
2.1 אושרו 6 צווי הרשאה .

2.2 סה"כ הוזרמו לסביבה 1.3 מלמ"ק (קולחים, מי קידוח). בשנת 2017 הוזרמו 2 מלמ"ק לסביבה.

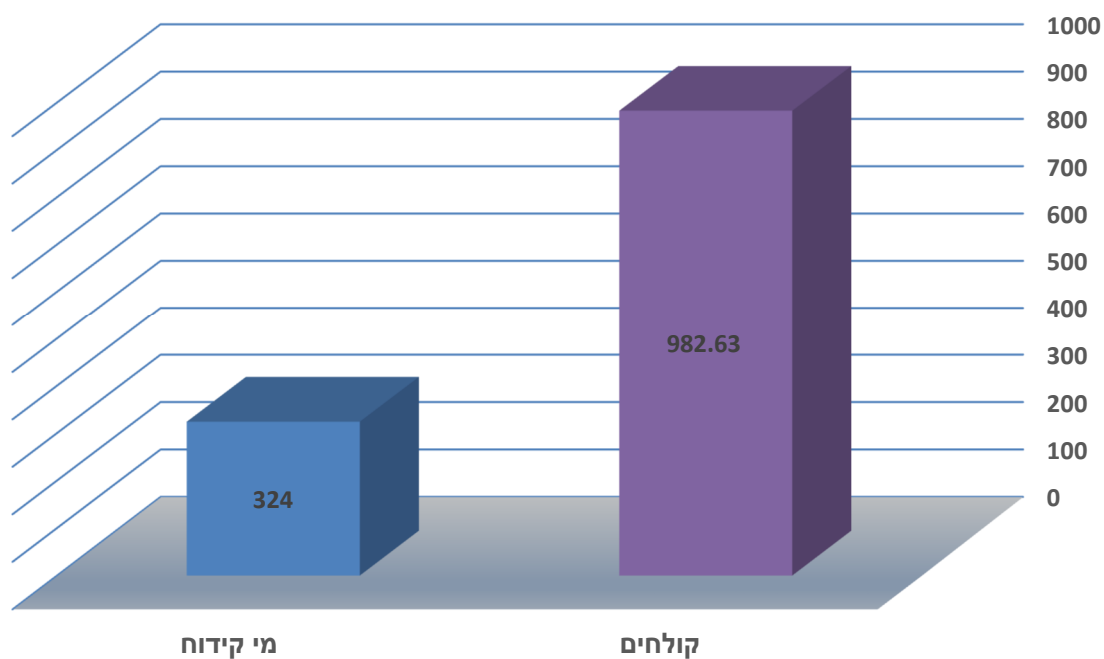
2.3 סורבו 10 בקשות לקבלת צו הרשאה.

2.4 לא ניתן צו ל- 2 בקשות (הופנו לקבלת אישור מקדים של וועדת קידוחים, משיכת הבקשה על ידי המבקשים).

סטטוס בקשות בנוהל חירום/מזורז

הזרמות לסביבה לפי מקור- אלמ"ק

**סיכום בקשות לקבלת צווי ההרשאה במהלך שנת 2018 בנחל רגיל באמצעות הוועדה המייעצת למתן צווי
הרשאה להזרמה לנחל ולסביבה וסטטוס הבקשה**

מס'	מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק)	איכות המים	סטטוס הבקשה	תוקף הצו
1	מט"ש איילון	נחל גזר	1,500,000	קולחים	ניתן צו	31.5.2018
2	מקורות צו שנתי	סביבה	כמות משתנה	מים	ניתן צו	28.2.2019
3	תאגיד עין אפק	תעלת ניקוז	1,400	שפכים	ניתן צו	31.8.2018
					הארכת צו	28.2.2019
4	תאגיד מעיינות השרון : תחנת גולני	תעלת ניקוז	480	שפכים	ניתן צו	24.2.2018
					הארכת הצו	5.7.2018
5	תאגיד מעיינות השרון : תחנת שאיבה ינוב	תעלת ניקוז	350	שפכים	ניתן צו	24.2.2018
6	החברה למחזור מים וקולחים חוף השרון מאגר תל יצחק	נחל דרור		קולחים	סירוב לצו	
7	קבוצת עזריאלי	נחל איילון	100,000	מי תהום	ניתן צו	15.1.2018
					הארכת צו	15.3.2018
8	תאגיד מי יבנה- קו סניקה	נחל יבנה	1,400	שפכים	ניתן צו	30.4.2018
					הארכת צו	30.6.2018
					הארכת צו	30.8.2018
					הארכת צו	31.10.2018
9	מט"ש כרמיאל	נחל חילזון	1,100,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2018
10	מט"ש עכו	נחל חילזון	743,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2018
11	מאגר פלמחים	נחל גמליאל	100,000	קולחים	ניתן צו	30.3.2018
12	מט"ש יבנה	נחל גמליאל	250,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2018
13	מט"ש נתיבות	נחל בוהו	150,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2018
14	שורק התפלה	נחל שורק	80,000	מים מותפלים	דרישה להשלמות ניתן צו	31.3.2019

מס'	מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק)	איכות המים	סטטוס הבקשה	תוקף הצו
15	נת"ע- תחנת שאול המלך	נחל איילון	2,800,000	מי השפלה	ניתן צו	31.1.2019
16	נת"ע- תחנת ארלוזורוב	נחל איילון	5,200,000	מי השפלה	ניתן צו	28.2.2019
17	נת"ע- תחנת אבא הלל	נחל איילון	1,700,000	מי השפלה	ניתן צו	1.6.2019
18	נת"ע- צ'מבר	נחל ירקון	1,300,000	מי השפלה	ניתן צו	28.2.2018
20	נת"ע- תחנת יהודית	נחל איילון	3,300,000	מי השפלה	ניתן צו	27.4.2019
21	נת"ע- תחנת קרליבך	נחל איילון	230,000	מי השפלה	ניתן צו	25.2.2019
22	נת"ע- תחנת ביאליק	נחל איילון	3,800,000	מי השפלה	ניתן צו	12.6.2019
23	קו תמלחת אינטל	סביבה	כמויות משתנות	מים שפירים	הארכת צו	31.5.2018
24	מט"ש דרום שרון מזרחי	נחל סיר	1,500,000	קולחים	הארכת צו	31.7.2018
25	חברת סיקורה	נחל אלכסנדר	315,000	מי ים	ניתן צו	31.5.2019
26	רט"ג- מרכז להצלת צבי ים	נחל אלכסנדר	70,000	מי ים	הארכת צו	1.9.2018
27	אשלים	נחל פקועה	60,000	מים מליחים	ניתן צו	30.6.2018
28	מט"ש שוקת	נחל חברון	2,700,000	קולחים	ניתן צו	31.12.2018
29	תאגיד מי מודיעין	נחל ענבה	2,250	שפכים	ניתן צו	31.8.2018
30	נת"ע- תחנת בן גוריון	נחל ירקון	3,300,000	מי השפלה	ניתן צו	27.5.2019
31	קו תמלחת אינטל	סביבה	250-1,000 מכל נקודה (סה"כ 10 נק')	מים שפירים	הארכת צו הארכת צו	31.7.2018 31.10.2018
32	תחנת שאיבה יא אשדוד	סביבה	500	שפכים	בקשה להשלמות סירוב לצו	
33	מאגר גת	נחל לכיש	20,000	קולחים	ניתן צו	26.7.2018
34	מאגר פלמחים	נחל גמליאל	50,000	קולחים	ניתן צו	28.7.2018

מס'	מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק)	איכות המים	סטטוס הבקשה	תוקף הצו
35	מט"ש כלא נפחא	נחל צנע	300,000	קולחים	ניתן צו	25.7.2019
36	ניר חדרה	נחל חדרה	2,500,000	קולחים	ניתן צו	26.1.2020
37	מדגה דן	נחל דן		מי מדגה		
38	מדגה דפנה	נחל דן		מי מדגה		
39	מט"ש דרום שרון מזרחי	נחל סיר	2,250,000	קולחים	ניתן צו	31.10.2018
40	תאגיד יובלים אשדוד	סביבה	360	שפכים	ניתן צו	31.10.2018
41	החברה להשבת מי קולחין דרום שרון	נחל סיר	480,000	קולחים	ניתן צו	1.11.2018
42	אשלים	נחל פקועה	30,000	מים מליחים	ניתן צו	30.9.2018
43	תאגיד מניב ראשון	תעלת ניקוז	12,000	מי תהום	ניתן צו	24.8.2018
44	מט"ש דרום שרון מזרחי (תעלת דיפון)	נחל סיר	300	קולחים	אושר על ידי מנהל רשות המים ללא צו	22.8.2018
45	תאגיד מעיינות השרון- תחנת שאיבה גולני	סביבה	480	שפכים	ניתן צו	31.10.2018
46	רשות שדות התעופה	נחל איילון		קולחים	סירוב לצו	
47	מאגר העוגן	נחל אלכסנדר	600,000	מי מאגר מהולים בעקר	ניתן צו	30.9.2018
48	GES- מתקן לטיפול בקולחי בז"ן וכאו"ל	נחל הקישון	2,250,000	קולחים מלוחים	ניתן צו	31.10.2018
49	מט"ש ביתניה	נחל הירדן	4,380,000	קולחים	ניתן צו	14.10.2018
50	תאגיד מי שבע- ת.ש מערבית	נחל עשן		שפכים	בקשה להשלמות סירוב לצו	
51	נת"ע	נחל הירקון	300,000	מי השפלה	ניתן צו	1.3.2019

מס'	מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק)	איכות המים	סטטוס הבקשה	תוקף הצו
52	GES-מתקן התפלה כפר מסריק	נחל הנעמן	9,500	מי שתייה	ניתן צו	2.10.2019
53	מט"ש דימונה	נחל ערוער		קולחים	סירוב לצו	
54	חברת חשמל- תחנת חגית	נחל תות	36,000	נגר עילי מזוהם	ניתן צו	30.11.2019
55	חברת תדהר- מגרש 1	נחל איילון	33,000	מי השפלה	ניתן צו	30.8.2018
56	מקורות- קידוח לוד 18	נחל בית עריף	972,000	מי קידוח	ניתן צו	1.2.2019
57	תאגיד מי יבנה	נחל שורק	545	שפכים	ניתן צו	22.11.2018
58	תנובה תל יוסף	נחל חרוד	650,000	קולחים מלוחים	ניתן צו	31.3.2019
59	מט"ש דרום שרון מזרחי	נחל סיר	750,000	קולחים	ניתן צו הארכת צו	1.1.2.2018 31.12.2018
60	מרכז להצלת צבי ים	נחל אלכסנדר	70,000	מי ים	ניתן צו	21.10.2019
61	חממות בארי	נחל גרר		מים שפירים	סירוב לצו	
62	מגדל לקסוס	נחל איילון		מי תהום	דחייה במתן הצו. ההזרמה תבוצע במהלך 2019	
63	מט"ש איילון	נחל גזר	5,000,000	קולחים	ניתן צו	31.5.2018
64	מט"ש כרמיאל	נחל חילזון	3,000,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2019
65	מט"ש יבנה	נחל גמליאל	600,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2019
66	מניב ראשון	תעלת ניקוז	6,000	שפכים	ניתן צו	6.1.2019
67	מקורות מוביל ארצי	נחלים שונים	211,000	מי מוביל	ניתן צו	28.2.2018
68	נמל קישון דרומי	נחל קישון	500,000	מי תהום	ניתן צו	1.11.2019
69	נתי"ע- תחנת אהרונביץ	נחל ירקון	1,060.000	מי תהום	ניתן צו	1.12.2019
70	תחנת שאיבה רכס עתלית	נחל אורן		מי תהום	סירוב לצו	
71	תשלובת הקישון	נחל קישון	125,000	קולחים	ניתן צו	31.12.2018

מס'	מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק)	איכות המים	סטטוס הבקשה	תוקף הצו
72	מט"ש דרום שרון מזרחי	נחל סיר	9,125,000	קולחים	ניתן צו	31.1.22019
73	מט"ש מצפה רמון	נחל חווה	150,000	קולחים	ניתן צו	30.4.2019
74	מט"ש שורק	נחל שורק	9,000,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2019
75	אגמי עמק חפר	נחל אלכסנדר		מי תהום	דרישה להשלמות	
76	מקורות- קידוח ברקה 5	נחל ברקאי	21,600	מי תהום	ניתן צו	31.3.2019
77	שפד"ן	נחל שורק	12,000,000	קולחים	ניתן צו	31.12.2019
78	מט"ש אשדוד	נחל שורק	3,000,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2019
79	מט"ש עכו	נחל חילזון	2,600,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2019
80	מט"ש נטופה	נחל ציפורי		קולחים	סירוב לצו	
81	מקורות- הקו השלישי	נחל שורק נחל ברקאי נחל לכיש והסביבה	51,650	מים מושבים	דרישה להשלמות ניתן צו	31.3.2019
82	מאגר תל יצחק	נחל דרור	1,750,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2019

* נציין כי מדובר על נתונים שהתבקשו להזרמה. להערכתנו הכמויות שהוזרמו בפועל קטנות יותר

סיכום צווי הרשאה והזרמות המים שהוגשו בשנת 2018 בנחל חירום/מזורז באמצעות הוועדה המייעצת
למתן צווי הרשאה לנחל ולסביבה

מס'	מקור ההזרמה	יעד הזרמה (נחל)	כמות מרבית (מ"ק שנה)	איכות מים	סטטוס הבקשה	תוקף הצו
1	מט"ש טל שחר	נחל שורק	2,450	קולחים	ניתן צו	17.1.2018
2	מט"ש נתיבות	נחל בווהו	150,000	קולחים	ניתן צו	13.2.2018
					הארכת צו	15.5.2018
3	תאגיד מי יבנה- קו סניקה	נחל האלה		שפכים	סירוב לבקשה	
4	מאגר חורשים	נחל קנה		קולחים	סירוב לבקשה	
5	מאגר תל יצחק	נחל דרור	130,000	קולחים	ניתן צו	28.2.2018 הארכת צו עד 15.3.2018 הארכת צו עד 19.3.2018
6	מט"ש ערערה	נחל טלה		קולחים	סירוב לבקשה	
7	חברת מקורות- קידוח לוד 18	נחל בית עריף	324,000	מי קידוח	ניתן צו	30.3.2018
					הארכה לצו	31.5.2018
8	מט"ש נטופה	נחל ציפורי		קולחים	סירוב לבקשה	
9	מאגר בחן המזרחי	נחל אלכסנדר	700,000	קולחים	ניתן צו	31.3.2018
10	מט"ש עפולה	נחל הקישון		קולחים	סירוב לבקשה	
11	מט"ש ערערה	נחל טלה		שפכים	סירוב לבקשה	
12	מקורות- שטיפת קו קולחים	נחל אלכסנדר	180	קולחים	אישור הבקשה	31.8.2018
13	מקורות- מאגר בית חירות	נחל אלכסנדר		קולחים	סירוב	
14	חברת מבני תעשייה- רכס עתלית	נחל אורן		מי השפלה	נדרשו לקבל אישור של וועדת קידוחים והפקה	
15	מט"ש כרמיאל	נחל חילזון		קולחים	סירוב	
16	מט"ש תימורים	נחל האלה		קולחים	סירוב	
17	מט"ש חורשים	נחל קנה		קולחים	סירוב	
18	מועצה מקומית שוהם	סביבה		שפכים	המועצה משכה את הבקשה- העבירו קו ביוב עוקף	

* נציין כי מדובר על נתונים שהתבקשו להזרמה. להערכתנו הכמויות שהוזרמו בפועל קטנות יותר.